

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoKR/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121201603
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:3121201603.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Tótha a členiek senátu JUDr. Paulíny Pacherovej a JUDr. Lubice Břouškovéj, v právnej veci žalobkyne: F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX U., zastúpenej: URBANI & Partners, s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti žalovanému: M. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. H., občan Slovenskej republiky, zastúpenému: Róbert Badinka ml., bytom Školská 1571/47, 962 05 Hriňová, o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 40Odi/1/2021-169 zo dňa 29.03.2022, pomerom hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 40Odi/1/2021-169 zo dňa 29.03.2022 zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom identifikovaným vo výroku tohto uznesenia prvoinštančný súd, I.) opierajúc sa o ustanovenie § 166d ods. 1, 2, § 166e ods. 1, § 166f ods. 1 a § 166g ods. 3, 4 zákona NR SR č. 7/2005 Z.z., o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej tiež „ZoKR“), zamietol žalobu o zrušenie oddĺženia Žalovaného pre jeho nepoctivý zámer priznaného mu rozhodnutím Okresného súdu Trenčín č.k. 38Odk/84/2020-19 zo dňa 25.02.2020, zverejneným v Obchodnom vestníku pod č. 42/2020 dňa 02.03.2020. II.) Zohľadniac plný úspech Žalovaného, Žalobkyni uložil povinnosť tomuto nahradiť trovy konania v rozsahu 100 %, podľa § 255 ods. 1 zákona NR SR č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „CSP“).

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd uviedol, že Žalobkyňa je aktívne legitimovanou na podanie žaloby, keďže bola ako veriteľka prihlásenou do konkurzu na majetok dlžníka a oddĺžením bola osobou dotknutou týmto rozhodnutím.

1.1.1. Prvoinštančný súd tiež konštatoval, že žaloba podaná dňa 11.03.2021, bola podaná v zákonom predpokladanej šesťročnej lehote.

1.2. Dôvody o ktoré Žalobkyňa opierala žalobu sa opierali o § 166g ods. 2 písm. a/, c/, g/ a h/ ZoKR.

1.2.1. Tvrdenie Žalobkyne, že Žalovaný ani na dopyt správcu neuviedol časť svojho majetku - byt č. 14, vchod 47 poschodie 5, v bytovom dome so súp. č. 1571, postavenom na parc. č. 22030, o výmere 710 m² v obci Hriňová, k.ú. Hriňová, mal za vyvrátené, nakoľko zo zoznamu majetku dlžníka zo dňa 09.12.2019, mal preukázané, že tento majetok Žalovaný uviedol.

1.2.2. Tvrdenie, že Žalovaný v návrhu alebo v prílohe návrhu alebo na dopyt správcu uviedol nepravdivú dôležitú informáciu alebo neuviedol dôležitú informáciu, podľa prvoinštančného súdu Žalobkyňa nepreukázala, keďže v tomto smere neprodukovala žiadne dôkazy a vyššie uvedený byt Žalovaný nezatajil, ako to plynie z predchádzajúceho odseku tohto odôvodnenia.

1.2.3. Prvoinštančný súd tiež ako nepreukázaný hodnotil dôvod, že Žalovaný sa ako dlžník pri preberaní záväzkov spoliehal na to, že svoje dlhy bude riešiť konkurzom. V tomto smere prvoinštančný súd konštatoval, že záväzky dlžníka voči Žalobkyni vznikali postupne od roku 2012, a to, že Žalovaný oznámil Žalobkyni zámer podať návrh na konkurz samo o sebe nesvedčí pre konštatovanie nepoctivého zámeru, ktorý navyše musí byť preukázaný pri vzniku záväzku.

1.2.4. To, že zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa, podľa názoru prvoinštančného súdu nebolo Žalobkyňou rovnako preukázané. Súd konštatoval, že Žalovaný ako bývalý priateľ Žalobkyne si od tejto požičiaval finančné prostriedky, ktoré jej od 16.09.2015 splácal v nepravidelných (100-200 Eur) splátkach do 04.05.2017. Následne dňa 21.05.2017 sa Žalovaný v čestnom vyhlásení zaviazal zostávajúcu dlžnú čiastku 5.000,- Eur splatiť v pravidelných mesačných splátkach minimálne po 300,- Eur, vždy ku 25. dňu v mesiaci na účet Žalobkyne. Od poslednej splátky (04.05.2017) zostal žalovaný nečinný so zostatkom dlhu voči Žalobkyne v sume 3.500,- Eur. Napriek opakovaným výzvam Žalobkyne na vrátenie dlhu (telefonickým, SMS) Žalovaný dlh neuhradil a vyjadril sa, že využije inštitút osobného bankrotu a Žalobkyňu uvedie ako veriteľku. Od mesiaca október až december 2019 Žalovaný prestal so Žalobkyňou komunikovať.

1.2.4.1. Z takto zisteného skutkového stavu prvoinštančný súd vyvodil, že Žalobkyňa po podpise čestného prehlásenia dlh nechcela od Žalovaného vrátiť, resp. vymáhanie dlhu zjavne súviselo s momentálnym charakterom vzťahu medzi stranami sporu.

1.2.4.2. Ostatne prvoinštančný súd konštatoval, že Žalovaný mal objektívne viacero veriteľov pričom Žalobkyňa nepreukázala, že by Žalovaného príjem umožňoval uhrádzať, a to ani pomerne, všetkých jeho veriteľov. Žalovaný ako platobne neschopný dlžník, návrhom na konkurz len využil možnosť danú mu zákonom, vyriešiť svoju finančnú situáciu oddĺžením, čím neuprednostnil žiadneho veriteľa. Súd tak dospel k záveru, že Žalobkyňa poskytovala finančné prostriedky Žalovanému dobrovoľne na základe citovej náklonnosti, pričom po ochladnutí citov, resp. ukončení vzťahu, sa strany sporu dohodli na vrátení určitej sumy finančných prostriedkov.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom predpokladanej lehote odvolanie Žalobkyňa (č.l. 187 spisu), ktorý dôvodiac odvolacími dôvodmi obsiahnutými v § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP žiadala o zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie prvoinštančnému súdu, resp. zmenu rozhodnutia.

2.1. Odvolateľka sa odvolávala na listinný dôkaz označený ako „Úradný záznam -zisťovanie pomerov dlžníka“ správcu konkurznej podstaty Mgr. Branislava Zemanoviča a na samotnú výpoveď Žalovaného na súdnom pojednávaní konanom dňa 14.09.2021, z ktorej vyplýva, že Žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno a dôvod nepoctivého zámeru obsiahnutý v § 166g ods. 2 písm. a/, c/ ZoKR preukázala. Z týchto dôkazov je zrejmé, že Žalovaný vo svojom majetku neuvádzal predmetný byt keďže „... vôbec nevedel, že som vlastníkom tohto bytu ...“, čím neuviedol časť svojho majetku, resp. neuviedol dôležitú informáciu.

2.2. Odvolateľka poukázala na to, že Žalovaný na jej neustále opakovanú iniciatívu na vrátenie dlžnej sumy, ktorú preukázala niekoľkými výzvami, svedkom Lukášom Kopeckým, žiadosťami prostredníctvom zamestnávateľa Žalovaného Žalobkyne odoprel akýkoľvek kontakt z čoho sa dá vyvodiť, že svojim správaním pred podaním návrhu nemienil dlh vrátiť a spoliehal sa na to, že svoj dlh bude riešiť konkurzom. Nevynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v rámci svojich možností a schopností, nevynaložil snahu získať si lepšie zamestnanie. Naopak, dá sa vyvodiť, že sa úmyselne uviedol do platobnej neschopnosti, aby bol oprávnený podať návrh na oddĺženie.

2.3. Odvolateľka uviedla, že Žalovaný v čase podania návrhu na oddĺženie nebol platobne neschopný, bol zamestnaný u FEROX, s.r.o., pričom Žalovaný uviedol, že popri príjme si vie privyrobiť, čím musel dosahovať vyššie ako ním uvádzané príjmy. Súd žiadnym spôsobom neskúmal príjem Žalovaného, teda nie je zrejmé z čoho vychádzal ak uviedol, že Žalovaného príjem neumožňoval uhrádzať dlhy veriteľom, a to ani pomerne.

2.4. Z rozhodnutia súdu podľa odvolateľky nie je zrejmé, aký režim posudzovania skutočností ovplyvňujúcich poctivý zámer u Žalovaného súd pri svojom rozhodovaní zvolil teda, či zvolil miernejšie, alebo prísnejšie posudzovanie týchto skutočností vzhľadom na osobu dlžníka a na jeho životné skúsenosti, osobitne ak primárny dôvod návrhu na oddĺženie Žalovaný uviedol svoj alkoholizmus. Odvolateľka sa nestotožnila ani s názorom súdu, že Žalovaný patrí práve do tej skupiny osôb, pre ktoré je oddĺženie určené, keď sa do nepriaznivej situácie dostal v súvislosti s alkoholizmom a nebol riadne zamestnaný.

3. Žalovaný sa k odvolaniu Žalobkyne nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec v rozsahu predpokladanom v § 379 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je predčasné.

5. Z obsahu spisu vyplýva, že Žalobkyňa ako veriteľ dotknutý oddĺžením priznaným Žalovanému, podala žalobu o zrušenie oddĺženia v zákonom predpokladanej šesťročnej lehote.

6. Podľa § 166f ods. 1 ZoKR, veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením, má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia návrhom na zrušenie oddĺženia podaným voči dlžníkovi alebo jeho dedičom do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára na súde, ktorý rozhodol o oddĺžení, ak preukáže, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer. Ak je takýchto návrhov viac, súd ich spojí na spoločné konanie. Vo veci samej rozhoduje súd rozsudkom.

Podľa § 166g ods. 1, 2 písm. a/, c/, g/ a h/, ods. 3 až 5 ZoKR, dlžník má poctivý zámer, ak z jeho správania po podaní návrhu možno usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností, najmä ak poskytoval správcovi a veriteľom potrebnú súčinnosť, vynaložil snahu získať zamestnanie, zamestnal sa alebo si zabezpečil iný zdroj príjmov, pokračoval vo výkone podnikateľskej činnosti alebo inej obdobnej činnosti alebo začal podnikáť, v prípade nie nepatrného dedenia, daru alebo výhry zo stávky alebo hry ponúkol aspoň polovicu takéhoto zdroja dobrovoľne veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu, prípadne vynaložil snahu o zaradenie sa do spoločnosti alebo sa do spoločnosti opätovne zaradil.

Dlžník nemá poctivý zámer najmä, ak

v zozname majetku ani na dopyt správcu neuviedol časť svojho majetku, aj keď o ňom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť, na majetok nepatrné hodnoty sa neprihliada,

v návrhu alebo v prílohe návrhu alebo na dopyt správcu uviedol nepravdivú dôležitú informáciu alebo neuviedol dôležitú informáciu, aj keď vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť, že ide o dôležitú informáciu,

zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že pri preberaní záväzkov sa spoliehal na to, že svoje dlhy bude riešiť konkurzom alebo splátkovým kalendárom,

zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa.

Súd prihliada prísnejšie na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer u dlžníka, ktorý v minulosti mal alebo stále má významnejší majetok, má skúsenosti s podnikaním, pôsobí alebo pôsobil ako vedúci zamestnanec alebo pôsobí alebo pôsobil v orgánoch právnickej osoby alebo má iné osobitné životné skúsenosti.

Súd prihliada miernejšie na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer u dlžníka, ktorý dosiahol iba základné vzdelanie, je v dôchodkovom veku alebo blízko takéhoto veku, má vážne zdravotné problémy, na čas alebo trvalo stratil obydlie alebo ho v živote postihla iná udalosť, ktorá mu sťažila uplatnenie v spoločnosti.

Poctivý zámer dlžníka súd skúma iba v konaní o návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer. V konkurznom konaní ani v konaní o určení splátkového kalendára súd poctivý zámer dlžníka neskúma.

Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia vecí nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní Žalobkyne podrobil prieskumu každý ňou uvádzaný dôvod hodnotenia zámeru Žalovaného pre podanie návrhu na oddĺženie vo vzťahu k dôvodom uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku vedúcim k zamietnutiu žaloby.

7.1. Dôvody opierajúce sa o § 166g ods. 2 písm. a/, c/ ZoKR, spočívajúce v tom, že Žalovaný ani na dopyt správcu neuviedol časť svojho majetku - byt, čím súčasne uviedol nepravdivú dôležitú informáciu alebo neuviedol dôležitú informáciu, aj keď vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť, že ide o dôležitú informáciu, odvolací súd rovnako ako súd prvoinštančný hodnotí ako nemajúce skutkový základ.

7.1.1. Z obsahu spisu je zrejmé, že Žalovaný žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci doručenou Centru právnej pomoci, Kancelárii Žiar nad Hronom doručil dňa 13.12.2019. Z priložených listín zo dňa 09.12.2019 (- životopis dlžníka, aktuálna životná situácia a zoznam spriaznených osôb, - Zoznam veriteľov, - Zoznam majetku dlžníka) plynie, že Žalovaný označil ako svojho veriteľa (okrem ďalších piatich) Žalobkyňu a označil predmetný byt ako svoj majetok v 1.

7.2. Odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku v časti nepreukázania dôvodnosti nepoctivého zámeru Žalovaného opierajúceho sa o § 166g ods. 2 písm. g/, h/ ZoKR teda, že Žalovaný sa ako dlžník pri preberaní záväzkov spoliehal na to, že svoje dlhy bude riešiť oddĺžením resp., že pred podaním návrhu mal snahu poškodiť Žalobkyňu, hodnotí odvolací súd ako nedostatočné. Takýto právny názor prvoinštančný súd zaujal bez riadneho zistenia skutkového stavu.

7.2.1. Odvolací súd stotožniac sa s odvolateľkou konštatuje, že z rozsudku nie je zrejmé, aký režim posudzovania skutočností ovplyvňujúcich poctivý zámer u Žalovaného súd pri svojom rozhodovaní zvolil, nezohľadnil vzdelanie Žalovaného, jeho zárobkové možnosti a schopnosti resp., existenciu reálneho zamestnania.

7.2.1.1. To, že medzi stranami sporu existoval vzájomný vzťah a Žalobkyňa poskytla finančné prostriedky Žalovanému dobrovoľne je irelevantné. V konaní je nesporným, že šlo o pôžičky, ktoré Žalovaný ako dlžník neplnil riadne a včas, ktorých výšku však uznával. Z rozhodnutia nie je zrejmé pre aký dôvod prvoinštančný súd nezohľadnil snahu a dobu po ktorú sa Žalobkyňa pokúšala získať poskytnuté finančné prostriedky späť.

7.2.1.2. Rovnako, z odvolaním napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ako sa súd vypořiadal s primárnym dôvodom úpadku Žalovaného uvedenom v návrhu na oddĺženie (- životopis dlžníka, aktuálna životná situácia a zoznam spriaznených osôb), ktorým je jeho alkoholizmus. V tomto smere odvolací súd s názorom prvoinštančného súdu nesúhlasí, alkoholizmus Žalovaného nezaraďuje Žalovaného do skupiny osôb, pre ktoré je oddĺženie určené osobitne, ak viedol k tomu, že sa Žalovaný nebol schopný zamestnať.

8. So zreteľom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu je nutné, podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, zrušiť, keďže vyššie opísané nedostatky nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom a vec podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP a vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8.1. Úlohou prvoinštančného súdu bude odstrániť nedostatky identifikované v odseku 7.2. až 7.2.1.2. odôvodnenia tohto uznesenia a vo veci opätovne rozhodnúť.

9. V novom rozhodnutí bude úlohou prvoinštančného súdu, podľa § 396 ods. 3 CSP, rozhodnúť tiež o nároku na náhradu trov vzniknutých v spojitosti s odvolacím konaním.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).